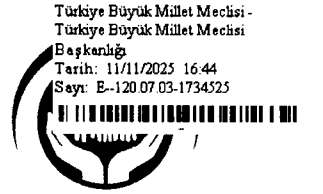

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

ACELE

Sayı : E-72079556-610-18431060

Konu : Soru Önergesi (7/33496)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/33496
6212

İlgi : 15.09.2025 tarihli ve 1697712 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Ağrı Milletvekili Sayın Nejla DEMİR tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/33496 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/33496 Cevap Metni (5 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: B803D907-9947-479E-9BE1-712C313865B9

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN

Çocuk Gelişimcisi

Telefon No:(312) 705 58 09

**Ağrı Milletvekili Sayın Neđla DEMİR'e Ait 7/33496 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine
İlişkin Cevap Metni**

Kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla “şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi” çerçevesinde yürüttüğümüz çalışmalar ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve medyanın iş birliğinde çok taraflı ve çok yönlü biçimde devam etmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmalardan bazıları şu şekildedir:

- 2012 yılında yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile Türkiye’de kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin yasal altyapı güçlendirilmiştir. Kanun’un etkin olarak uygulanmasına yönelik yönetmelikler ve Bakanlık genelgesi yürürlüktedir.
- 2023/16 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi 25 Kasım 2023 tarihinde yayımlanmış olup kadına yönelik şiddetle mücadelenin en üst düzeyde ele alındığına yönelik önemli bir gösterge olarak ilgili mevzuatta yerini almıştır.
- Kadına yönelik şiddetle mücadelede temel yasal enstrümanlardan biri olan Türk Ceza Kanunu’nda, 2021 ve 2022 yıllarında yapılan değişikliklerle kadına yönelik işlenen fiillere ilişkin cezai müeyyideler artırılmış, daha önce başka suçların içerisinde değerlendirilen ısrarlı takip eylemleri eklenen 123/A maddesi ile ayrı bir suç olarak düzenlenmiştir.
- Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarına yol haritası niteliğindeki politika belgeleri, ilgili tüm tarafların katkı ve katılımlarıyla düzenli olarak hazırlanıp uygulanmaktadır. Bu kapsamda 2007 yılından bu yana 4 ulusal eylem planı hazırlanmış olup hâlihazırda 2021-2025 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı yürürlüktedir. Söz konusu Eylem Planı çerçevesinde 5 ana hedef (Adalet Erişim ve Mevzuat, Politika ve Koordinasyon, Koruyucu ve Önleyici Hizmetler, Toplumsal Farkındalık ve Veri ve İstatistik), 28 strateji ve 227 faaliyet yer almaktadır.
- Hâlihazırda yürürlükte olan ve 2021-2025 dönemini kapsayan IV. Ulusal Eylem Planı’nın uygulama süresinin sona erecek olması nedeniyle, 2026-2030 dönemini kapsayacak V. Ulusal Eylem Planı hazırlık çalışmalarına Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda başlanmıştır. Yeni eylem planı, geçmiş dönem uygulama deneyimlerinden elde edilen kazanımlar doğrultusunda; bilimsel temele dayalı, yenilikçi, katılımcı ve sürdürülebilir bir yaklaşımla hazırlanmaktadır.
- Ulusal Eylem Planının 81 il düzeyinde daha etkin biçimde uygulanmasını amacıyla Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planları yürürlüğe konmuştur.
- Kadına yönelik şiddetle mücadelede koordinasyon mekanizmalarımız hem ulusal hem de yerel düzeyde tesis edilmiş durumdadır. Bakanlığımız koordinasyonunda periyodik olarak her yıl bir defa toplanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu kadına yönelik şiddet konusundaki mevcut durumu değerlendirmekte, bu konuda öneriler sunmaktadır. Kurul bugüne kadar 18 toplantı gerçekleştirmiştir. Yerel düzeyde ise 81 il düzeyinde Vali veya Vali Yardımcısı başkanlığında toplanan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonları” ile kadına yönelik şiddetle mücadelede il düzeyinde yapılan çalışmalar ve il eylem planlarının izleme ve değerlendirmesi yılda en az 6 ayda bir gerçekleştirilmektedir.

- Kadına yönelik şiddetle mücadelede ihtisas kurumsal mekanizmalardan biri olan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik olarak destek ve izleme hizmetlerinin verildiği merkezlerdir. Hâlihazırda 81 ilimizde 85 ŞÖNİM hizmet vermektedir.
- ŞÖNİM’lerde sunulan hizmetlerin başında kadına yönelik şiddet mağdurlarının travma sonrası iyileşme ve sosyal uyum süreçlerinin desteklenerek psikososyal iyilik halinin artırılması amacıyla sunulan rehberlik ve danışmanlık hizmetleri gelmektedir. Ayrıca barınma, hukuki, ekonomik, sağlık ve eğitim desteklerinin sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Şiddet uygulayanlara yönelik olarak da şiddet davranışını değiştirmeye yönelik programlara katılıma, sağlık muayenesi ve tedavisine ve meslek edindirmeye yönlendirmeye yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Psikososyal destek ve müdahale hizmetlerini bilimsel kanıta dayalı, sistematik, bütüncül ve kişinin özel ihtiyaçlarına duyarlı bir biçimde model halinde yapılandıran Ar-Ge çalışmalarımız ve personelin mesleki kapasitesinin artırılmasına yönelik temel ve ileri düzey eğitimlerimiz devam etmektedir.
- Şiddete uğrayan kadınların şiddetten korunması, psikososyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri kadın konukevleri 81 ilimizde hizmetlerini sürdürmekte olup Türkiye genelinde toplam 150 kadın konukevi bulunmaktadır.
- Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan tüm kadınlar ve beraberindeki çocukları hiçbir ayırım yapılmaksızın konukevi hizmetinden faydalanabilmektedir. Bakanlığımıza bağlı toplam 112 kadın konukevinde kadınlara ve beraberindeki çocuklarına hizmetler sunulmakta olup kadın konukevlerinde kadınların ve beraberindeki çocuklarının şiddetsiz bir ortamda, yaşadıkları travma ile başa çıkabilmeleri, güçlenmeleri ve yeniden sağlıklı ilişkiler sürdürebilmelerine destek olmak üzere mesleki çalışmalar yürütülmektedir. Kadın konukevlerinde sunulan hizmetlerin niteliğini artırmak amacıyla hazırlanan Kadın Konukevi Hizmet Standartları ve Öz Değerlendirme Rehberi doğrultusunda konukevinden hizmet alan kadınların farklı ihtiyaçları ve önceliklerine yönelik ihtisaslaşma çalışmaları sürdürülmektedir.
- Ağrı ilinde Bakanlığımıza bağlı 1 kadın konukevinde 20 kapasite ile hizmet verilmektedir. 2025 yılı Ağustos ayı itibarıyla Ağrı Kadın Konukevi doluluk oranı %73’tür.
- Türkiye’de depremten etkilenen ve deprem sonrası yoğun olarak göç alan illerde şiddet riski altında olan kadınlar ve kız çocuklarına yönelik nitelikli önleme, koruma ve güçlendirme hizmetlerine erişimi artırmak amacıyla “*Türkiye’de Depremden Etkilenen Kadınlara ve Kız Çocuklarına Yönelik Şiddete Karşı Önleyici ve Koruyucu Hizmetlerin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi Projesi*” yürütülmektedir. Söz konusu projenin yanı sıra 1007 Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı kapsamında “*Kadın Konukevleri Hizmetlerinde İhtisaslaşmış Bir Yaklaşım: Güçlenme ve Etkin Destekle Verimli Entegrasyon (GÜVEN) Projesi*” yürütülmektedir.

- Hizmetlerin daha ulaşılabilir kılınması amacıyla Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM: bünyesinde Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları oluşturulmuştur. Hâlihazırda 432 Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası ilçe bazında hizmet sunmaktadır.
- Bu mekanizmaların yanı sıra İçişleri ve Adalet Bakanlıkları bünyesinde ihtisas kuruluş ve birimlerle hizmetler sürdürülmektedir. Bu alanda Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığına bağlı uzman kolluk birimleri, Adalet Bakanlığına bağlı Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri ile eş güdüm ve koordinasyon içerisinde kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmaları devam etmektedir.
- Bakanlığımız, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı iş birliğinde 2015 yılında pilot olarak başlatılan teknik yöntemlerle takip (elektronik kelepçe) uygulaması 2021 yılı itibarıyla 81 ilimize yaygınlaştırılmıştır.
- Bakanlığımız bünyesinde hizmet sunan ALO 183 Şiddetle Mücadele Hattı şiddete uğrayan ya da uğrama riski bulunan kişiler için sosyal destek hattı olarak 7 gün 24 saat esasında ücretsiz çalışmaktadır. Ayrıca akut ihmal, istismar ve şiddet vakaları konusunda alınan ihbarlarda vakanın bulunduğu ilin acil müdahale ekip sorumlusuna ve/veya kolluk kuvvetlerine bildirilerek ivedilikle müdahale edilmesi sağlanmaktadır. ALO 183 Hattı'nda şiddet ihbarları için 0 (sıfır: tuşlaması vasıtasıyla önceliklendirme gerçekleştirilmekte olup ayrıca çevrimiçi mesajlaşma (Whatsapp ve BİP) platformları üzerinden de hizmet sunmaktadır.
- Kadınlar için iletişim teknolojisinin sunduğu imkânlardan faydalanılarak mobil telefonlara indirilebilen Kadın Destek (KADES) Uygulaması hayata geçirilmiştir. Uygulamada yer alan “yardım iste” butonuna basılması halinde en yakın kolluk biriminin en kısa sürede mağdurun konumuna intikali sağlanmaktadır.
Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında yapılan veri entegrasyon çalışmaları ile 6284 sayılı Kanun kapsamında alınan tedbir kararı verileri ve kolluğa yapılan başvurular anlık olarak Bakanlığımız Aile Bilgi Sistemi'ne (ABS: düşmekte, böylelikle vakaya hızlı ulaşım ve etkin müdahale sağlanmaktadır.
- Kadına yönelik şiddetle mücadele politika ve hizmetlerimizin bilimsel kanıtlar temelinde geliştirilmesi amacıyla araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) projeleri devam etmektedir. “Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması-2024” tamamlanmış olup, “Şiddet Uygulayanlara Yönelik Psikososyal Müdahale Modelinin Geliştirilmesi”, “İhtisaslaşmış Kadın Konukevleri Hizmet Modelinin Geliştirilmesi” ve “Türkiye’de Depremlerden Etkilenen Kadınlara ve Kız Çocuklarına Yönelik Şiddete Karşı Önleyici ve Koruyucu Hizmetlerin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi” başlıklı projeler devam etmektedir.
- Şiddetin henüz ortaya çıkmadan önüne geçilmesine yönelik birincil önleme faaliyetleri ve bu bağlamda toplumun tüm kesimlerine yönelik farkındalık çalışmaları Bakanlığımız çalışmalarında önemli bir yere sahiptir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede farkındalık oluşturulması ve bilinçlendirmenin sağlanması amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personele ve toplumun farklı kesimlerine yönelik eğitim ve seminerler gerçekleştirilmektedir. 2007 yılından itibaren başlatılan eğitim-seminer faaliyetleri ile bugüne kadar yaklaşık 6,7 milyon kişiye ulaşılmıştır. Ayrıca kültür, sanat ve medyanın dönüştürücü gücünü kullanarak toplumsal farkındalığı geliştirmek amacıyla

çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmaların en önemli çıktılarından biri olarak RTÜK ile iş birliğinde “Medyada Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin Etik İlkeler” rehberi yayımlanmıştır.

Bu çerçevede kadına yönelik şiddetle mücadele konusu mevzuat düzenlemeleri ve kamu politikalarıyla detaylı bir şekilde ele alınmakta, koruyucu-önleyici hizmet kapasitesi nicel ve nitel olarak güçlendirilmeye devam etmekte, toplumun farklı kesimlerine ulaşarak algı, tutum ve farkındalığın olumlu yönde geliştirilmesi sağlanmakta, politika ve hizmetler veri ve istatistiklerle bilimsel temeller üzerine inşa edilmekte ve tüm bu çalışmalarla Türkiye’nin kadına yönelik şiddetle mücadelesi kararlılıkla sürdürülmektedir.

Diğer taraftan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’un 20 nci maddesinin 2 nci fıkrasına istinaden Bakanlığımız açılmış davalara katılmakta olup adli süreçlere ilişkin yargılama aşamaları sonuna kadar titizlikle takip edilmektedir.

Bakanlığımız avukatları tarafından, yargılama sürecinde gerek görülmesi halinde ilgili mahkemelerden sanıkların azami haddten cezalandırılması talep edilmekte ve tutukluluk kararı verilmesi veya tutuksuz yargılanma kararlarına itiraz edilmektedir. Ayrıca 6284 sayılı Kanun ve 5395 sayılı Kanun kapsamında derhal koruyucu ve önleyici tedbirler alınmakta, mağdurlara yönelik psiko-sosyal destek ivedilikle sağlanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından, Cumhuriyet Başsavcılıklarınca yürütülen soruşturma dosyalarına, 6284 sayılı Kanun kapsamında davaya müdahillik hususunun değerlendirilebilmesi için soruşturma sonucunun Bakanlığımıza tebliğ edilmesi talepli dilekçe sunulmaktadır.

Soruşturma sonucunun tebliği halinde, soruşturma sonucunda dava açılmış ve iddianame düzenlenmişse Bakanlığımızca davaya müdahillik hususu değerlendirilmekte, soruşturma sonucunda kovuşturmayla yer olmadığına karar verilmesi halinde ise Bakanlığımızca bu karara itiraz hususu değerlendirilmektedir.

Soru önergesinde bahsi geçen “*Nisan 2024’te Esma Işık, evli olduğu erkek tarafından katledilmiş, annesi de bıçakla ağır yaralanmıştır.*” olayına ilişkin; Patnos Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılamayı Bakanlığımız avukatlarınca katılan sıfatıyla takip edilmiştir. Mahkeme tarafından verilen ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası kararı, istinaf kanun yolu incelemesinde hukuka uygun bulunmuş olup dava kanun yolu aşamalarında da Bakanlığımızca takip edilmektedir.

Soru önergesinde bahsi geçen “*Şubat 2025’te Doğubayazıt’ta Cansever Sucu, boşanmak istediği erkek tarafından öldürülmesi*” olayına ilişkin; Doğubayazıt Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen iddianame Doğubayazıt 2. Ağır Ceza Mahkemesi 2025/187 Esas sayılı dosyasıyla kabul edilmiş ve davaya Bakanlığımızca katılma talebinde bulunulmuştur.

Soru önergesinde bahsi geçen “*18 Ağustos 2025’te ise Tutak ilçesi Dorukdibi köyünde, C.K isimli erkek, evdeki silahla evli olduğu F.K isimli kadını öldürmesi*” olayına ilişkin; Tutak Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülmekte olan soruşturma halen devam etmekte olup Bakanlığımızca Tutak Cumhuriyet Başsavcılığına soruşturma sonucunun bildirilmesi talepli yazı gönderilmiştir. Soruşturma sonucunda iddianamenin düzenlenmesi durumunda 6284 sayılı Yasa kapsamında davaya müdahillik talebinde bulunulacaktır.

Bakanlığımız Çağrı Merkezlerinden Alo 183 Şiddetle Mücadele Hattı aracılığı ile aile, kadın, çocuk, engelli, yaşlı, şehit yakınları ile gaziler ve gazi yakınlarına yönelik hizmetlere ilişkin çağrılar değerlendirilerek rehberlik ve danışmanlık hizmeti sunulmaktadır. Ayrıca ihmal, istismar ve şiddet vakaları veya töre ve namus cinayetlerinin önlenmesi için tedbir mahiyetindeki

ihbarlar da alınmaktadır. Sistemimizde soruda belirtilen erkek şiddeti başlığı altında bir hizmetimiz bulunmamakla birlikte Ağrı İlinde fiziksel şiddet nedeniyle içapçıya yönlendirilen başvuru sayısı 143'dür.

Soru önergesinde bahsi geçen F.K. isimli kişiyle ilgili olarak; Alo 183 Şiddetle Mücadele Hattına yapılan başvurulara ilişkin yapılan incelemede herhangi bir kayıt bulunmamıştır.

Türkiye'de yasal olarak suç sayılan fiiller ve diğer adli vakalara ilişkin idari kayıt verileri, soruşturma ve kovuşturma evresinde görev ve sorumluluğu bulunan yetkili merciler tarafından toplanmaktadır. 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine dair Kanun kapsamındaki tedbir kararları ise hâkim, mülki amir veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kolluk amiri tarafından verilmektedir. Bu doğrultuda bahse konu veri ve bilgilerin ilgili Bakanlıklardan temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.